

POREZI

UVOD

Savremena država da bi ostvarila brojne i raznovrsne zadatke i funkcije javne potrošnje, na osnovu ustava i zakona prikuplja određena finansijska sredstva. Javni prihodi su novčana sredstva čiji je osnovni cilj finansiranje ili pokrivanje javnih, odnosno društvenih funkcija. Oni se formiraju kroz sistem raspodjele i preraspodjele nacionalnog dohotka. Učešće i značaj pojedinih vrsta javnih prihoda u ukupnoj masi javnih prihoda razlikuju se od zemlje do zemlje zavisno od faktora ekonomske i socijalno-političke prirode.

Porez predstavlja instrument javnih prihoda kojim država, uključujući i niže oblike političko – teritorijalne organizovanosti, od subjekata pod njenom poreskom vlasću prinudno uzima novčana sredstva, bez neposredne protivusluge, u svrhu pokrivanja svojih finansijskih potreba i postizanja drugih, prvenstveno ekonomskih i socijalnih ciljeva.

Javni prihodi se danas javljaju u različitim osnovnim oblicima. Kao najvažniji su:

- Porezi,
- Domenski prihodi, koncesije i ostali prihodi,
- Doprinosi,
- Takse,
- Carine,
- Parafiskalni prihodi,
- Novac iz primarne emisije centralne banke,
- Javni zajam države
- Pokloni i dr.

1. POJAM I KARAKTERISTIKE POREZA

U savremenom svijetu, porezi su osnovni i najznačajniji instrumenti javnih prihoda za zadovoljenje opštih i društvenih potreba. Između 80-90% izvornih prihoda kroz različite oblike poreza država prikuplja sredstva za alimentiranje javnih potreba.

Definisanje pojma porez znatno se razlikuje zavisno od perioda u kome su nastale.

U antičkoj Grčkoj i Rimu porez se tumačio kao davanje pokorenih pobjednicima i poreska obaveza se izjednačavala sa pojmom potčinjenost.

U feudalizmu, shvatanje o porezima je u velikoj mjeri evoluiralo, i opravdavanje oporezivanja se nalazi u potpuno drugim momentima. U ovom periodu se porez tretira kao dar a zatim kao pomoć.

Kao oblik prihoda države, porezi doživljavaju razvoj tek u kapitalizmu i iz ovog perioda potiče najveći broj pokušaja definisanja poreza. Najznačajniju definiciju poreza je dao francuski teoretičar Pol Lrua Bolioa, prema kojoj porez predstavlja „učešće svakog građanina u državnim teretima svih vrsta na bazi nacionalne solidarnosti”. Takođe je značajna i definicija koju je dao Monteskje. On porez definiše kao „dio imovine koji građanin daje državi da bi drugi dio mogao posjedovati”. Iz ovog perioda datira definicija poreza francuskog finansijskog teoretičara G.Jězea, po kojoj je porez „davanje u novcu koje država ubire od pojedinaca na osnovu svoje vlasti, bez direktne protunaknade, a u cilju da pokrije javne terete”.

Autori iz ovog perioda predstavljaju zastupnike tzv. Neutralnih poreza, čiji je osnovni zadatak bio ubiranje dovoljnog iznosa prihoda i neremećenje postojećih odnosa u privradi.

Prema novijim shvatanjima porez možemo da definišemo kao najznačajniji i najizdašniji instrument budžetskih prihoda, kojeg država zakonski uvodi prema svim korisnicima koji imaju poresku sposobnost(fizička i pravna lica), bez ikakve protunaknade, za alimentiranje javnih potreba i postizanje određenih anfiskalnih ciljeva(ekonomski i socijalni ciljevi)

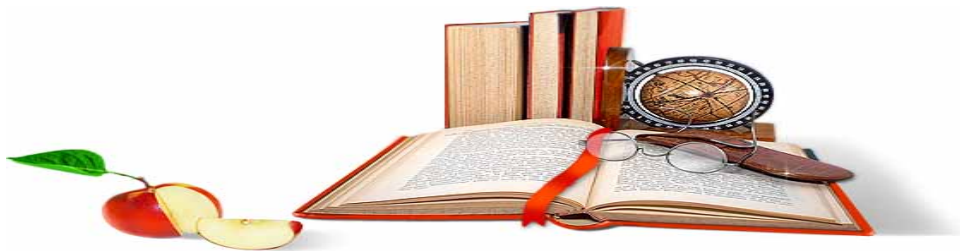
Osnovne karakteristike poreza su:

1. Derivativnost poreza - poreski prihodi su derivativni (izvedeni) prihodi države i nisu rezultat njene ekonomske aktivnosti.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD
MOŽETE PREUZETI NA SAJTU
WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI

NA maturskiradovi.net@gmail.com

- 2.
- 3.